

Országos Szakiskolai Közismereti Tanulmányi Verseny

2011/2012

TÖRTÉNELEM

II. (regionális) forduló

2012. március 23.

.....
Rendező intézmény bélyegzője

Versenyző		Pontszám		Százalék
Kódja	Régió	Elérhető	Elért	
.....	100%

..... Javító tanár Bizottság elnöke
-----------------------	---------------------------

Kedves Versenyző!

*A feladatok megoldására 90 perc áll rendelkezésére.
A feladatokat tetszés szerinti sorrendben oldhatja meg.
Csak a kipontozott sorokra írjon, vagy a táblázat üres celláiba!
Az azonos összpontszámú versenyzők sorrendjét az 5., majd a 8.
végül a 7. feladat eredménye alapján, a fenti sorrendben
állapítjuk meg a döntőbe jutásnál.
Kérjük, ügyeljen az idő beosztására!*

Sikeres feladatmegoldást kívánunk!

1. feladat

(10)

A kibontakozó ipari forradalom jelentős változásokat hozott a társadalom életében. Olvassa el figyelmesen a mondatokat, majd döntse el, hogy igaz vagy hamis az állítás! Írjon a táblázat megfelelő oszlopába I betűt, ha igaznak tartja az állítást, vagy H betűt, ha hamisnak!

	<i>Állítás</i>	<i>I vagy H</i>
1.	Az ipari forradalom terjedése együtt járt a lakosság gyors csökkenésével, mert a gépek megjelenése miatt a munkát kevesebb ember is el tudta végezni.	
2.	A népességfőlölség, amely a városba áramlott, a gyáripárban helyezkedett el.	
3.	Megjelentek az első mezőgazdasági gépek.	
4.	A falusi kézműipar felvirágzott, egyre többen vásároltak kézi erővel készített árut.	
5.	Az ipari forradalom első szakaszában törvényesen még semmi sem védte a munkások jogait.	
6.	Gyakran alkalmaztak nőket vagy gyerekeket alacsonyabb bérért.	
7.	A tőkésék a gyárak mellé jól felszerelt szolgálati lakásokat építettek.	
8.	Az első időben a munkások a gépekben látták az ellenséget.	
9.	A nyomor, a létbizonytalanság megfosztotta az egyént emberi méltóságától.	
10.	Az ipari forradalom Franciaországban bontakozott ki először.	

2. feladat

(5)

Híres magyarok neveit olvashatja a felsorolásban. Írja az itt található neveket a táblázat üresen hagyott celláiba, aszerint, hogy melyik időszakban éltek! Majd válaszoljon az alatta olvasható kérdésekre!

Ady Endre, Eötvös Loránd, József Attila, Kodály Zoltán, Kölcsey Ferenc, Vörösmarty Mihály.

<i>Reformkor</i>	<i>Dualizmus</i>	<i>Horthy-korszak</i>

a) A felsorolt hírességek között az egyik kakukktojás, (vagyis valamiért különbözik a többitől), írja a vonalra az ő nevét!.....

b) Állítását indokolja:

3. feladat

(10)

A forradalom és a szabadságharc híres személyiségeinek képzeletbeli sms-eit olvashatja lentebb. Könnyítésként a küldők neveit megadjuk. Írja ezeket a neveket a megfelelő helyre, és válaszoljon a kérdésekre!

A küldők: *Batthyány Lajos, Bem József, Deák Ferenc, Görgey Artúr, Petőfi Sándor.*

a) „Az általam megalakított első felelős magyar kormány április 10-én Pozsonyban letette az esküt, majd április 14-én Pestre költözött. Legfontosabb feladatomnak a fiatal magyar állam megszervezését tartom.”

Ki ő?

Milyen tisztséget töltött be?

b) „Forradalom van barátom, s így képzelheted, mennyire vagyok elememben! Tegnap a múzeum előtt összegyűlt tömeg versemet éljenezte.”

Ki ő?

Hogyan nevezzük azt a forradalmi csoportot, aminek ő is a tagja volt?
.....

c) „Célom volt, hogy Görgey és Perczel Mór seregeivel egyesüljek, de szándékomban az orosz csapatok megakadályoztak. Július 31-én Segesvárnál kénytelen voltam a túlerőben lévő ellenséggel csatába szállni.”

Ki ő?

Milyen katonai rangja volt?

d) „A magyar főszereg temesvári veresége után nem látok más lehetőséget, mint Paszkievics tábornok orosz csapatai előtt letenni a fegyvert.”

Ki ő?

Milyen tisztséget töltött be a szabadságharc utolsó szakaszában?
.....

e) „El kell fogadnom a gróf úr felkérését a miniszteri tisztségre. Úgy látom, hogy most mindaz megvalósulhat, amit az elmúlt évek országgyűlésein megfogalmaztunk.”

Ki ő?

Melyik miniszteri tárca vezetését bízták rá?

4. feladat

(12)

Hasonlítsa össze az itt látható térképet a történelmi atlasz első világháborút ábrázoló térképével, és válaszoljon a kérdésekre!

a) Mely országok csatlakoztak az antant szövetségi rendszeréhez 1917-ig?
.....

b) Mely országok csatlakoztak a központi hatalmak (Németország és OMM) szövetségi rendszeréhez 1917-ig?

c) Miért volt szükség az USA hadba lépésére?
.....

d) Nyilakkal jelölje ezen a térképen, hogy a Monarchia csapatai milyen országok ellen harcoltak az első világháborúban?

5. feladat

(10)

A következő képek és idézetek hazánk második világháborús eseményeivel foglalkoznak. Figyelmenesen olvassa el a szöveget, nézze meg a képet, és töltsse ki a források alatt található táblázatot!

- 1.: „Elhatároztam, hogy a magyar nemzet becsületét megőrzöm a volt szövetségessel szemben is..... Ezért közöltem a Német Birodalom itteni képviselőjével, hogy eddigi ellenfeleinkkel előzetes fegyverszünetet kötünk, s velük szemben minden ellenségeskedést beszüntetek. Bízva igazságérzetükben, velük egyetértésben kívánom a nemzet jövő életének folytonosságát és békés céljainak megvalósítását biztosítani.”
- 2.: „Azoknak a megbeszéléseknek során, amelyek Bécsben 1940. évi augusztus hó 29. és 30. napján Németország, Olaszország, Románia és Magyarország képviselői között a Magyarország részére átengedendő területnek Románia és Magyarország között függőben lévő kérdésében folytak, Románia és Magyarország képviselői meghatalmazásaik alapján a birodalmi kormányt és az olasz kormányt felkérték arra, hogy e kérdést döntőbírói határozattal rendezzék.”
- 3.: „Főméltóságú Úr! Szószegők lettünk – gyávaságból – a mohácsi beszéden alapuló örökbéke szerződéssel szemben. A nemzet érzi, és mi odadoztuk becsületét. A gazemberek oldalára álltunk – mert a mondvacsinált atrocitásokból egy szó sem igaz! Sem a magyarok ellen, de még a németek ellen sem! Hullarablók leszünk! a legpocsékabb nemzet. Nem tartottalak vissza. Bűnös vagyok.”

	Milyen történelmi eseményre utal a forrás?	Melyik évben történt?
1.		
2.		
3.		
A)		
B)		

6. feladat

(10)

A plakát és a címer tanulmányozása után, saját ismereteit felhasználva válaszoljon a kérdésekre!

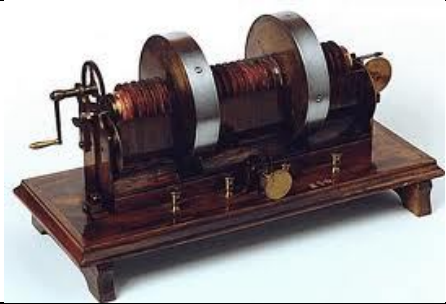
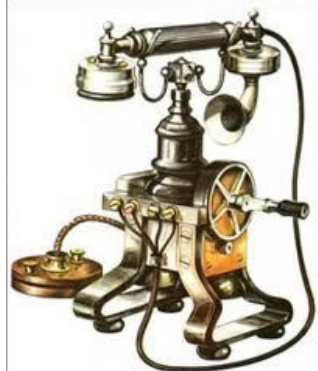

- a) Milyen jelentős történelmi esemény megünneplésére mozgósít a plakát?
- b) Mi a megrendezett ünnepsorozat hivatalos neve?
- c) Mi annak az államnak a hivatalos elnevezése, ahol az ünnepséget megtartják?
.....
- d) Mi ekkor az államforma Magyarországon?
- e) Milyen bizonyítékot lát a plakáton az államformára? Írjon, legalább két dolgot!
.....
- f) Mi volt közös az államok irányításában? Írjon, legalább két dolgot!
.....
- g) A címerben mi jelképezi a Habsburg családot?
- h) Mit jelöl a középső kis címer?

7. feladat

(18)

Az ipari forradalmak jelentős találmányait látja. Töltse ki a képek alatti táblázatot! A korszak, amelyben feltalálták cellába írjon 1-est, ha az első; 2-est, ha a második ipari forradalomhoz tartozónak tartja a képen látható eszközt!

	Feltalálásának korszaka	
	A feltaláló neve	
	A találmány neve	

		
	<i>Feltalálásának korszaka</i>	
	<i>A feltaláló neve</i>	
	<i>A találmány neve</i>	
		
	<i>Feltalálásának korszaka</i>	
	<i>A feltaláló neve</i>	
	<i>A találmány neve</i>	

8. feladat

A dualizmus legnagyobb problémája a nemzetiségek helyzetének rendezése. A táblázat és a törvénysszöveg, valamint saját ismeretei alapján válaszoljon a kérdésekre!

(6)

<i>A Magyar Korona országai lakosságának megoszlása nemzetiség szerint az 1850–51. évi népszámlálás alapján %-os arányban</i>						
	<i>Együtt</i>	<i>Magyar-ország</i>	<i>Erdély</i>	<i>Horvát-ország</i>	<i>Határőr-vidék</i>	<i>Együtt</i>
	<i>ezer fő</i>	<i>%</i>	<i>%</i>	<i>%</i>	<i>%</i>	<i>%</i>
<i>Magyar</i>	4818	45,4	28,2	0,7	0,5	36,5
<i>Német</i>	1357	11,8	10,6	0,9	3,9	10,3
<i>Szlovák</i>	1740	18,6		0,1	0,9	13,2
<i>Román</i>	2240	10,0	58,0		11,9	17,0
<i>Ruszin</i>	447	4,8				3,4
<i>Horvát</i>	1180	0,8		72,0	50,1	9,0
<i>Szerb</i>	980	4,8		25,6	32,4	7,4
<i>Szlovén</i>	45	0,5				0,3
<i>Cigány</i>	83	0,3	2,5			0,6
<i>Zsidó</i>	252	2,6	0,3	0,3	0,0	1,9
<i>Egyéb</i>	49	0,4	0,4	0,5	0,2	0,4
<i>Összesen</i>	13192	100	100	100	100	100

1.§. *A nemzet politikai egységénél fogva Magyarország államnyelve a magyar levén, a magyar országgyűlés tanácskozási s ügykezelési nyelve ezentúl is egyedül a magyar; a törvények magyar nyelven alkottatnak, de az országban lakó minden más nemzetiség nyelvén is hiteles fordításban kiadandók; az ország kormányának hivatalos nyelve a kormányzat minden ágazatában ezentúl is a magyar.*

14.§. *Az egyházközségek, egyházi felsőségeik törvényes jogainak sérelme nélkül anyakönyveik vezetésének s egyházi ügyeik intézésének, nemkülönb - az országos iskolai törvény korlátai között - iskoláikban az oktatásnak nyelvét tetszés szerint határozhatják meg.*

19.§. *Az országos egyetemen az előadási nyelv a magyar; azonban az országban divatozó nyelvek és azok irodalmi számára, a mennyiben még nem állítottak, tanszékek állíttatnak.*

(Az 1868. évi nemzetiségi törvény)

- Melyik két nemzet volt igazi győztese a kiegyezésnek?
- A Magyar Korona országaiban melyik a legkisebb nemzet?
- A Magyar Korona országai közül melyikben élnek a legtöbbben?
- Miért volt a nemzetiségek számára igazságtalan a kiegyezés?
.....
- A nemzetiségi törvény milyen jogokat biztosít a nem magyarok számára?
.....
- Miért sérelmezték a nemzetiségek a 19.§. szabályozását?
.....

9. feladat

(10)

A Horthy-korszak költőóriása volt József Attila. Itt a Hazám című versének részleteit találja. Olvassa el figyelmesen a verset, és válaszoljon a kérdésekre!

Hazám (részletek)

Ezernyi fajta népbetegség,
szapora csecsemőhalál,
árvaság, korai öregség,
elmebaj, egyke és sivár

S a gondra bátor, okos férfit,
ki védte menthetetlen honát,
mint állatot terelni értik,
hogyan válasszon bölcs honatyát.

Sok urunk nem volt rest, se kába,
birtokát óvni ellenünk
s kitántorgott Amerikába
másfél millió emberünk.

A munkásnak nem több a bére,
mint amit maga kicsikart,
levesre telik és kenyérre,
s fröccsre, hogy csináljon ricsajt.

Az ország nem kérdi, mivégre
engedik meggyűlni a bajt
s mért nem a munkás védelmére
gyámolítják a gyáripárt.

Nem adna jogot a parasztnak,
ki rág a paraszt kenyérén
s a summás sárgul, mint az asztag,
de követelni nem serény.

(1937)

- Milyen okok miatt csökkent hazánk népessége a Horthy-korszakban?
.....
- Milyen eseményre utal a „ki védte menthetetlen honát” sor?
.....
- Milyen társadalmi osztályokat, rétegeket sorol fel a költő?
.....
- Milyen jogot követel a parasztság részére?
.....

10. feladat

(9)

Itt egy diák második világháborúról írt dolgozatából idézünk. Sajnos a tényeket alaposan összekeverte. Javítsa ki a dolgozatot úgy, hogy kitölti a szöveg alatti táblázatot! A helyesnek vélt mondatot húzza alá!

(Figyelem: van helyes mondat, egyben pedig két hiba is van! A hibás mondatokban rossz helyen szereplő szót vagy kifejezést illessze be jó helyre!)

1. A fasiszta Németország Teheránban deportálta a zsidókat.
2. A normandiai csata fordulatot jelentett a háború menetében, mert a Szovjetunióban Paulus német tábornok hadserege vereséget szenvedett.
3. A második világháború alatt Churchill, az angol miniszterelnök, Rooseveltt az Amerikai Egyesült Államok elnöke, valamint Sztálin a Szovjetunió vezetője koncentrációs táborokban találkoztak, és megegyeztek a sztálingrádi partraszállásban.
4. Az USA 1945 augusztusában ledobta az atombombát Hirosimára.

Mondat	Hibás szövegrész	Helyesen (Írja ide a jó válaszlelemet!)
1.		
2.		
3.		
4.		